

עמ"ת 53141/02/22 - עאמר דענא נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 53141-02-22 דענא נ' מדינת ישראל

העורר

המשיבה

בפני כב' השופט אילן סלע
עאמר דענא
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד חליאללה
נגד
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי), ע"י עו"ד רמי
בן חמו

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ביאלין אלעזר) מיום 20.02.22 במ"ת 22820-01-22, במסגרתה הורה בשלב זה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו, והורה על קבלת תסקיר מעצר בעניינו של העורר בתוך 45 יום.

הרקע וטענות הצדדים

2. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ועבירה של גניבה לפי סעיף 384 לאותו חוק. זאת, בשל הנתען, שביום 9.01.22, כשעה לאחר חצות הלילה, הבחין העורר ברכב תקול בשדרות ויצמן בירושלים שבעליו החנה אותו בצד הדרך. הוא ניגש אל הרכב והבחין כי החלון הימני קדמי פתוח במרווח קטן של כ-10 ס"מ. העורר השחיל ידיו במרווח והוריד את החלון כלפי מטה. לאחר מכן, חיטט בתיק השייך לבעל הרכב והוציא מתוכו את הטלפון הנייד שלו ונטלו. בעל הרכב שהבחין במעשים מרחוק, הסתייע בעובר אורח והזמין את המשטרה שעכבה את העורר.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו. בדיון שהתקיים ביום 17.01.22 הסכים ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר, וביקש דחייה של כשבועיים לצורך בחינת חלופה טיפולית. בהמשך, הגיש העורר חוות דעת מטעם העו"ס גב' איה לוי, קרימינולוגית יישומית, שראיינה את העורר וראתה להפנותו לקהילה הטיפולית אל-פאטם. בהמשך, נדחה הדיון, לצורך קיום ריאיון עם מנהל הקהילה הטיפולית. לאחר הריאיון, נמצא העורר מתאים לקליטה על ידי הקהילה הטיפולית בכפוף לביצוע בדיקות רפואיות. בשלב זה, ניתנה החלטת בית משפט קמא האמורה, במסגרתה הורה על מעצר העורר עד תום ההליכים וקבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו.

4. לטענת העורר, על בית המשפט היה לבחון חלופת מעצר ללא צורך בקבלת תסקיר, בפרט בשים לב לכך

שהעורר נמצא מתאים לקליטה בקהילה הטיפולית, שהיא קהילה סגורה שיש בה לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר מחד, ולמצות את אפשרות שיקומו של העורר מאידך. זאת בפרט, נוכח העומס הרב בו מצוי שירות המבחן, שיביא למיצוי בחינת חלופה טיפולית מוסדית רק בעוד כחמישה חודשים, וקיומה של חוות דעת התומכת בשילוב העורר בקהילה הטיפולית.

5. בדיון שהתקיים בערר ביום 28.02.22 הוסיף ב"כ העורר וטען כי מדובר בעבירה רכוש שאינה מתוככמת, שכלל אינה מקימה עילת מעצר. למעשה, טען, מדובר היה ב"פרצה הקוראת לגנב". בשל כך, גם העונש הצפוי לעורר אינו גדול, ולמעשה התעקשות העורר על ההליך הטיפולי היא עבור עתידו ומלמדת על רצינות כוונתו.

6. מנגד, המשיבה ביקשה לדחות את הערר. היא השיגה כנגד הפרקטיקה של פנייה לקבלת תסקיר פרטי, כשהעורר יכול היה לפנות לשירות המבחן, וכיום אפשר וכבר היה בידיו תסקיר. ב"כ המשיבה הוסיפה, כי חוות הדעת שהציג העורר אינה מתייחסת לסוגיית המסוכנות - הן באשר לרמת המסוכנות והן באשר לאפשרות איין המסוכנות באמצעות הקהילה הטיפולית. נטען גם, כי במקרה זה לא מתקיימים התנאים שנקבעו בהלכת **סוויסה** (בש"פ 1981/11 **מדינת ישראל נ' סוויסה**, פ"ד סד(3) 101 (2011)) בפרט בשים לב לכך, שהעורר נטש בעבר בחלוף כשבועיים בלבד מסגרת טיפולית בה שולב, ושב לבצע עבירות פליליות. ובפרט, כאשר העורר הוא למעשה "שור מועד" כשבאמתחתו עבר פלילי מכביד.

7. העורר ביקש לומר דברים בפני בית המשפט, והוא ציין כי נפל עתה נפילה קטנה בשל השימוש בסמים, והוא מעוניין לערוך שינוי משמעותי בחייו, כשלשם כך הוא מוכן לקבל על עצמו את המסגרת הקהילתית הנוקשה.

דין והכרעה

8. ראשית יצוין, כי יש לדחות את הערר בשל כך שמדובר בהחלטת ביניים. הכלל הוא כי יש לאפשר לערכאה הדיונית לסיים את מלאכתה בנוגע לכלל הקביעות הנוגעות למעצר עד תום ההליכים ואפשרות שחרור הנאשם לחלופת מעצר. התערבות ערכאת הערעור תעשה רק כאשר מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות כבר בשלב מוקדם זה, כאשר נפלה טעות ברורה בהחלטה הנוגעת לקיומן של עילות מעצר או ראיות לכאורה, או כאשר מתעורר חשש ממשי שמעצרו של העורר אינו חוקי מסיבה אחרת (ראו: בש"פ 4561/21 **אבו עסב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 6.07.21); בש"פ 3771/17 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.05.17)).

9. מקרה זה אינו בא בגדרי מקרים אלו. ולמעשה, לא נפלה כל טעות בהחלטתו של בית משפט קמא אשר יש בה להביא להתערבות בה.

10. הכלל הוא, כי העיתוי הראוי והנכון לשליחה לגמילה מסמים הוא לא בעת המעצר אלא בשלב גזירת הדין וריצוי העונש. החריג לכלל, במסגרתו ניתן להורות על שחרור לחלופה טיפולית, הוא בהתקיים התנאים הבאים: כאשר הנאשם החל בהליך גמילה עוד לפני ביצוע העבירה בגינה נעצר; כאשר פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה; וכאשר יש בהליך הגמילה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מהנאשם (בש"פ 1981/11 בעניין **סוויסה**; בש"פ

3449/19 אפטוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.05.19).

11. בצדק קבע בית משפט קמא, כי במקרה זה לא מתקיימים התנאים לחריגה מהכלל. לא זו בלבד שהעורר לא החל בהליך טיפולי עובר לביצוע העבירות או עובר למעצרו, אלא שהליך טיפולי שהוא השתתף בו בעבר הופסק בחלוף זמן קצר.

12. באשר לתנאי השני, הנוגע לסיכויי הצלחת ההליך, בית המשפט ציין כי לא השתכנע על יסוד המונח בפניו בדבר סיכויי ההצלחה. חוות הדעת שהוגשה על ידי הנאשם גם בה אין כדי ללמד על סיכויי ההצלחה, וכל שנאמר בה הוא כי עתה העורר מביע עייפות מאורח החיים השולי והבנה כי ככל שישאר במצבו יאבד את הקשר עם משפחתו, וכי הוא מביע רצון, הנחוזה ככנה, לערוך שינוי כולל בחייו. בכך אין די כדי לעמוד בתנאי השני הנדרש כאמור. לצד זאת, הוא לא סגר את הדלת על האפשרות לקיומו של תנאי זה אלא הורה על הגשת תסקיר שיהיה בו גם כדי ללמד בעניין זה. וברי, כי לא ניתן לומר כי נפלה טעות בכך שבית המשפט ביקש לשמוע עמדה של גורם מקצועי ממלכתי.

13. באשר לאפשרות אין המסוכנות בחלופה, גם לעניין זה אין התייחסות של ממש בחוות הדעת של גב' לוי. למעשה, גם אין התייחסות בחוות הדעת לעברו הפלילי של העורר (למעט אמירה כללית בדבר היותו בעבר במאסר ושאלו זה הפעם הראשונה שהוא מעורב בעבירת רכוש) ולמאסרים המותנים התלויים כנגדו בשעת ביצוע העבירות, וספק אם עובדות אלו לאשורן עמדו בפני המומחית. שמא אם היו עומדים בפניה במלוא חומרתן, הייתה גם היא מגיעה למסקנה אחרת.

14. זאת ועוד. הגם, שמדובר בעבירת רכוש שאינה ברף גבוה, לא ניתן להתעלם מעברו המכביד של העורר בעבירות רכוש רבות לצד עבירות אלימות, ומהעובדה כי הוא ביצע את המיוחס לו באישום הנוכחי, שעה שתלויים ועומדים כנגדו שני מאסרים על תנאי ברי הפעלה, לתקופות של 3 ו-4 חודשים. בעת ביצוע מעשה העבירה המיוחס לו הוא עמד לדין בהליך אחר גם בו מיוחסת לו עבירה של פריצה לרכב. המסוכנות מתחזקת בשים לב להתמכרות לסמים שברקע לביצוע העבירות. גם מטעם זה, של בחינת המסוכנות, בצדק קבע בית משפט קמא, כי נכון לקבל תסקיר בטרם תינתן החלטה הנוגעת לאפשרות של חלופת מעצר, טיפולית או אחרת.

15. כאמור, העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ולעילת מעצר כבר ביום 17.01.22. הוא לא עתר באותה עת להגשת תסקיר שירות המבחן. לו עשה כן, אפשר שכבר בקרוב היה התסקיר מוגש. חלף זאת הוא בחר להגיש חוות דעת מטעמו. כאמור, במקרה זה אין בה כדי למלא את החסר. אכן, כיום שעה שפרקי הזמן הנדרשים לשירות המבחן חריגים והעומס על שירות המבחן הוא כבד, לא מן ההכרח להיזקק לתסקיר בכל מקרה (ראו: בש"פ 6907/20 אלסענא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 9.10.20); בש"פ 6887/20 בן דוד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 9.10.20)). ואולם נוכח האמור, לא זהו המקרה המתאים לכך.

בשים לב לכל האמור, הערר נדחה.

בהתאם להסכמה, המזכירות תשלח לב"כ הצדדים את ההחלטה.

עמוד 3

ניתנה היום, כ"ז אדר א' תשפ"ב, 28 פברואר 2022, בהעדר
הצדדים.